

Gyermekek, zene, művészet: Magyarország és Japán – Forrai Katalin missziója Japánban

Hegedűsné Tóth Zsuzsanna

Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar

2021. május–június során Japánban és Magyarországon is csatlakozni lehetett egy hat előadást magába foglaló, hétről hétre követhető online sorozathoz, amely a tokiói Magyar Kulturális Intézet szervezésében került megrendezésre *Gyermekek, zene, művészet: Magyarország és Japán – Forrai Katalin, Székácsné Vida Mária és Hani Kjóko kapcsolata* címen.

The image shows two promotional posters for an online series. The left poster is in Hungarian and the right one is in Japanese. Both posters feature a central graphic of a stylized sun or flower. The Hungarian poster lists the series title, organizers (Forrai Katalin, Székácsné Vida Mária, and Hani Kjóko), and a series of dates from May 15 to June 19, 2021, with topics such as 'Introduction to Kodály's music education in Japan' and 'The relationship between Hungary and Japan through children's music education'. The Japanese poster provides the same information in Japanese, including the title '子ども・音楽・芸術 ～ハンガリーと日本～' and dates from May 15 to June 19, 2021. It also mentions the series is part of the 'Hungary and Japan' project and includes a registration link.

Az előadásorozatot egy erre a projektre összeálló japán és magyar kutatói csoport tagjai tartották: Székács Anna, Székácsné Vida Mária lánya, a BGE Nemzetközi Üzleti Szaknyelvek Tanszék óraadó oktatója, korábban a BGF Külkereskedelmi Főiskolai Kar Idegennyelvi és Kommunikációs Intézet Kelti Nyelvek, Orosz és Magyar mint Idegen Nyelv tanszék osztag vezetője és a Ke-

leti Nyelvek szakcsoport oktatója és lánya, Csoma Orsolya, zeneterapeuta, Székácsné Vida Mária unokája, Illésné Ito Naomi, zenetanár, zenei szakfordító, KÓTA díjas zenetudós, Hegedűsné Tóth Zsuzsanna, az ELTE Tanító- és Óvóképző Kar mestertanára, szolfézstanár–karvezető, óvodapedagógus, bölcsész, Gordánné Oláh Márta, Brunszvik Teréz-díjas mester-óvodapedagógus, tehetségfejlesztő szaktanácsadó és Chinen Naomi, Nemzetközi Forrai Katalin-díjas zenetanár.

A kutatócsoport két fontos tagja volt még Vikár Katalin, Vikárné Forrai Katalin lánya, aki a csoportot létrehozta és a munkában támogatta, illetve Csányiné Koós Ildikó, a kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet Archívumának munkatársa, Vikárné Forrai Katalin hagyatékának megbízott gondozója.

A kutatócsoport létrejöttének apropója az volt, hogy Vikár Katalin és Székács Anna, a kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet Archívumában szüleik szakmai múltját kutatva, Forrai Katalin hagyatékai között Japánhoz kapcsolódó hagyatéki anyagot találtak, többek között egy „csonka” levelezést, mely Forrai Katalin és Hani Kjóko, japán zenepedagógus és műfordító kapcsolatát, szakmai eszmecseréjét tárta fel, s egyúttal Forrai Katalin első Japánban tett látogatásának, szakmai útjának részleteit.

A kutatás bővítése során körvonalazódott, hogy milyen személyes és szakmai szálak fűzték össze a három elismert pedagógust: a magyarországi kisgyermekkorai zenei nevelés módszertanát kidolgozó Kodály tanítványt, Forrai Katalint, a kisgyermekkorai művészeti nevelés szakemberét, Székácsné Vida Máriát és a Kodály koncepciót a japán zenei nevelésbe átültetni kívánó Hani Kjókót. A levelezésből főként Hani Kjóko levelei maradtak fent, de Forrai Katalin japán útjának naplói és a két hagyatéket őrző család, a Székács és a Vikár család által őrzött, egyéb eredeti, még nem publikált dokumentumok is a kutatás tárgyát képezték. Ezek alapján körvonalazhatóvá vált az 1960-as évek japán és magyar kultúrájának egymásra hatása.

A Japánban ehhez a korszakhoz kapcsolódó, fellelhető dokumentumokat, kutatási anyagokat Chinen Naomi és Ito Naomi tárta fel. A kodályi koncepció nemzetközi elterjedésének első lépéseiről, Magyarország és Japán kulturális kapcsolódásáról szóló kutatások előadás formában történő közzétételét a tokiói Liszt Intézet Magyar Kulturális Központjának igazgatója, Nagy Anita karolta fel, és munkatársainak segítő közreműködésével ő hozta létre. Így valósulhatott meg, hogy a kutatás körülményeit, eredményeit bemutató előadásokhoz élő internetes közvetítések során kapcsolódhattak japán és magyar érdeklődők. Az elhangzott előadások elérhetőek a Liszt Intézet Magyar Kulturális Központ Tokió YouTube csatornáján: <https://www.youtube.com/c/HungarianCultureTokyo/videos>.

Az előadásokhoz kapcsolódó bővebb írásos anyagot is elérhetővé tett a tokiói Kulturális Intézet három nyelven, angolul, japánul és magyarul. Ennek linkjei a következők:

- a Liszt Intézet Magyar Kulturális Központ Tokió magyar nyelvű oldalán
<https://culture.hu/hu/tokio/kiadvanyok/gyermeke-zene-muveszet:-magyarország-es-japan>
- a Liszt Intézet Magyar Kulturális Központ Tokió japán nyelvű oldalán
<https://culture.hu/jp/tokio/publications/children-music-art-hungary-and-japan>
- a Liszt Intézet Magyar Kulturális Központ Tokió Facebook oldalán
<https://www.facebook.com/HungarianCultureTokyo/posts/424276832734286>